IX kadencja

SEJM RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

KANCELARIA SEJMU
Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ **Komisji Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa (nr 109)**

z dnia 24 marca 2022 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa (nr 109)

24 marca 2022 r.

Komisja Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa, obradująca pod przewodnictwem poseł: **Urszuli Pasławskiej(KP)**, przewodniczącej Komisji, oraz **Anny Paluch (PiS)** zastępcy przewodniczącej Komisji, rozpatrzyła:

– informację Ministra Klimatu i Środowiska na temat: „Ochrona środowiska a ubóstwo energetyczne gospodarstw domowych. Rola gmin i ich wsparcie w likwidacji zjawiska”.

W posiedzeniu udział wziął **Piotr Dziadzio** podsekretarz stanu w Ministerstwie Klimatu i Środowiska, główny geolog kraju, pełnomocnik rządu ds. polityki surowcowej państwa.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Bartosz Bąk**, **Bogusława Kram**, **Anna Rajewska** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych.

Przewodnicząca poseł Urszula Pasławska (KP):

Dzień dobry, witam bardzo serdecznie. Otwieram posiedzenie Komisji Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa. Informuję, że posiedzenie zostało zwołane na podstawie art. 198j ust. 2 Regulaminu Sejmu i będzie prowadzone z wykorzystaniem środków komunikacji elektronicznej. Informację o tym, że z posłów, którzy pracują w formule zdalnej, chcą zabrać głos, należy zgłosić wysyłając mail na adres Komisji Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa.

Witam bardzo serdecznie pana Piotra Dziadzio podsekretarza stanu w Ministerstwie Klimatu i Środowiska, głównego geologa kraju, pełnomocnika rządu ds. polityki surowcowej państwa. Witam panie i panów posłów.

W tym momencie przejdziemy do sprawdzenia kworum. Proszę o naciśnięcie dowolnego przycisku. Dziękuję bardzo. Proszę o wyniki. W posiedzeniu bierze udział zdecydowanie więcej niż 28 posłów, bo niektórzy, w tym ja, nie głosowaliśmy w formie elektronicznej, ale podpisaliśmy się na liście. W związku z tym stwierdzam kworum. Rozpoczynamy realizację porządku dziennego.

Porządek dzienny zawiera rozpatrzenie informacji Ministra Klimatu i Środowiska na temat: „Ochrona środowiska a ubóstwo energetyczne gospodarstw domowych. Rola gmin i ich wsparcie w likwidacji zjawiska”.

Bardzo proszę pana ministra o przedstawienie informacji. Panie ministrze, ma pan głos. Czy jestem słyszalna, panie ministrze? Niestety, nie. Chyba jest wyłączony mikrofon. Musimy zadzwonić. Głośnik jest wyłączony, musimy zadzwonić do resortu. Bardzo proszę. Dzień dobry, słyszymy państwa. Ma pan głos.

Podsekretarz stanu w Ministerstwie Klimatu i Środowiska, główny geolog kraju, pełnomocnik rządu ds. polityki surowcowej państwa Piotr Dziadzio:

Czy teraz jestem słyszalny? Dzień dobry państwu.

Przewodnicząca poseł Urszula Pasławska (KP):

Panie ministrze, ma pan głos. Proszę o przedstawienie informacji.

Podsekretarz stanu w MKiŚ Piotr Dziadzio:

Czy jestem słyszalny?

Przewodnicząca poseł Urszula Pasławska (KP):
Teraz już tak.

Podsekretarz stanu w MKiŚ Piotr Dziadzio:
Ale ja państwa nie słyszę. Nie wiem, co się dzieje. Ja państwa nie słyszę.

Przewodnicząca poseł Urszula Pasławska (KP):
Czy teraz państwo mnie słyszycie?

Podsekretarz stanu w MKiŚ Piotr Dziadzio:
Czy mógłbym prosić o jakiś sygnał z sali?

Przewodnicząca poseł Urszula Pasławska (KP):
Od 5 minut sygnalizujemy, że ma pan głos, panie ministrze. Nie wiem, czy jesteśmy słyszalni?

Podsekretarz stanu w MKiŚ Piotr Dziadzio:
Nie słyszymy was. Chyba coś u was jest robione. Ja mam informatyka, który stwierdził, że coś u was się dzieje. Teraz jest już połączenie.

Poseł Anna Paluch (PiS):
Czy pan nas słyszy?

Przewodnicząca poseł Urszula Pasławska (KP):
Słyszycie nas państwo?

Podsekretarz stanu w MKiŚ Piotr Dziadzio:
Tak, teraz się słyszymy.

Przewodnicząca poseł Urszula Pasławska (KP):
Bardzo proszę, panie ministrze, żebyśmy już nie marnowali czasu, proszę, ma pan głos. Proszę o przedstawienie informacji.

Podsekretarz stanu w MKiŚ Piotr Dziadzio:
Dobrze, czy teraz jestem dobrze słyszalny?

Przewodnicząca poseł Urszula Pasławska (KP):
Tak, teraz jest pan dobrze słyszalny, bardzo proszę.

Podsekretarz stanu w MKiŚ Piotr Dziadzio:
Dziękuję bardzo serdecznie. Szanowni państwo, szanowna pani przewodnicząca, chciałbym się głównie skupić nad takimi kilkoma tezami, które chciałbym zasygnalizować jako obszary, w których Ministerstwo Klimatu i Środowiska bardzo wnikliwie uczestniczy i bardzo aktywnie uczestniczy, tj. w zakresie walki z ubóstwem energetycznym. Walka z ubóstwem energetycznym jest takim kluczowym sztandarowym działaniem Ministerstwa Klimatu i Środowiska. Dlaczego? Dlatego, że ona towarzyszy transformacji rynku energii. W tej chwili jest to bardzo istotny element. Ten problem mamy bardzo dobrze zidentyfikowany. W tym celu powołaliśmy zespół ds. wsparcia odbiorcy wrażliwego. Oczywiście zespół zakończył pracę, ale wnioski, które zostały wypracowane w trakcie jego prac, pozwoliły na stworzenie banku dobrych praktyk, które definiują problemy, ale również przewidują pewne działania i zachowania, w jaki sposób przeciwdziałać ubóstwu energetycznemu. To się u nas dzieje, to jest realizowane.

W tej chwili, jeśli chodzi o działania konkretne dedykowane do obywatela, który jest objęty problemem ubóstwa energetycznego, mamy dodatek osłonowy. Jest to bardzo ważna forma wsparcia tych osób, które są najuboższe. Dodatek osłonowy stanowi cześć „Tarczy antyinflacyjnej” rządu i obejmie dzisiaj, według naszej prognozy, ok. 7 mln gospodarstw domowych. Na ten cel jest przeznaczone prawie 4,7 mld zł.

Jeśli chodzi o kwoty, które będą wypłacane, które są zależne od dochodu i liczby osób w rodzinie, to ta kwota jest na poziomie 400 zł rocznie dla osób samotnych i do 1150 zł dla osób w wielorodzinnych gospodarstwach domowych. Dodatkowe wsparcie (o 25% wyższe) przeznaczone jest dla osób, które jeszcze wykorzystują do opalania węgiel czy paliwa węglopochodne.

To są takie konkretne działania z naszej strony. Oczywiście nie chciałbym tutaj mówić szeroko o „Tarczy antyinflacyjnej", która generalnie wprowadza obniżenie podatków na paliwa, paliwa gazowe, paliwa transportowe i na żywność. To są konkretne działania rządu, które zostały przygotowane, wprowadzone i bardzo efektywnie działają.

Muszę jeszcze państwu powiedzieć, że oprócz tych działań, które są bezpośrednio realizowane przez MKiŚ, mamy jeszcze inne działania, które zostały podjęte, chociażby w zakresie kolejnych edycji „Mój Prąd", czyli wsparcia na budowę energetyki prosumenckiej. To dotyczy oczywiście obszarów gminnych, ale nie tylko, bo w ogóle całego naszego kraju. Prosumentów przybywa nam z dnia na dzień. Ten program cieszy się bardzo dużą popularnością. Mamy już kolejną edycję, która będzie wprowadzona 15 kwietnia.

Kolejnym projektem, który jest realizowany na terenie naszego kraju, jest projekt Czyste Powietrze, którego III edycja rozpoczęła się już 25 stycznia. Bardzo intensywnie działamy, dlatego że ten program jest realizowany przy pomocy gmin. To jest bardzo dobry program. Oceniamy go tak dlatego, że ma dotyczyć właśnie najuboższych odbiorców energii elektrycznej. Dofinansowanie, które tutaj zostało określone dla rodzin jednoosobowych, jest na poziomie 1260 zł, a dla rodzin wieloosobowych na poziomie 900 zł. To są konkretne i takie realne działania, które wspomagają finansowo.

Oprócz tego, oprócz takich działań, które rząd wprowadził i realizowało MKiŚ, są też takie niefinansowe obszary związane z tym, żeby odbiorcy wrażliwi, ci najubożsi, mogli się starać o odroczenia terminów płatności zaległych należności w stosunku do przedsiębiorstw energetycznych. Bardzo ważny obszar to jest zakaz wstrzymywania dostaw energii elektrycznej dla najuboższych odbiorców i taki czas, w którym przedsiębiorstwa energetyczne nie mogą realizować wyłączeń. Jest określony pomiędzy 1 listopada a 31 marca, również w weekendy i w dni wolne dni od pracy.

Podsumowując tę w miarę syntetyczną wypowiedź, chciałbym państwu powiedzieć, że widzimy tutaj bardzo ważną rolę gmin, które powinny skutecznie realizować takie wsparcie dla obywateli, którzy mieszkają na ich terenie. Te zadania są głównie realizowane przez ośrodki pomocy społecznej, które współpracują z przedsiębiorstwami w ramach społecznej odpowiedzialności biznesu. Tam te działania są realizowane w gminach. Oprócz tego, ważnym obszarem jest wypłata dodatków osłonowych, która właśnie jest realizowana w gminach. Z mojej strony wydaje mi się, że w miarę syntetycznie powiedziałem… i jestem gotowy na dyskusję i pytania z państwa strony. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Urszula Pasławska (KP):

Bardzo dziękuję, panie ministrze. W tym momencie otwieram dyskusję. Jeżeli pozwolicie, pierwszej sobie dam głos, następnie posłowie z sali.

Odnośnie do „Tarczy inflacyjnej", ona jest bardzo dobrym narzędziem, ale dosyć krótkoterminowym. W kwestii ubóstwa energetycznego, który jest problemem wstydliwym, to jest problem, który narasta. Czy państwo przygotowujecie narzędzia, które jednak mają systemowo zwalczać ten problem poprzez chociażby specjalnie dedykowane konkursy w ramach chociażby programu „Czyste powietrze" czy „Mój Prąd" dla osób zagrożonych albo poddanych temu ubóstwu, mających niskie dochody? Chociażby mógłby być wyższy poziom dofinansowania – wkład własny mógłby być minimalny. Czy poprzez to, żeby one w sposób systemowy i długoterminowy opierały się również chociażby na projektach związanych z OZE… Czy państwo przygotowujecie kolejne, czy rozszerzacie narzędzia ukierunkowane pod tę grupę społeczną, która jest narażona na ubóstwo energetyczne? To takie pytanie z mojej strony.

Bardzo proszę, pan poseł Maciej Górski. Proszę o zabranie głosu.

Poseł Maciej Górski (PiS):

Dziękuję, pani przewodnicząca. Szanowny panie ministrze, dwa tematy wokół ubóstwa energetycznego. Chciałbym zwrócić uwagę na to, z jakimi problemami borykają się spółdzielnie mieszkaniowe, zwłaszcza w terenach wiejskich, popegeerowskich. One nie mogą korzystać w tej chwili z programu „Czyste powietrze". Były robione pilotaże. Wiem, że się skończyły i wyciągane są wnioski. Tu jest pytanie, na jakim to jest etapie?

Mam w swoim okręgu taką spółdzielnię, która zwróciła się do mnie z prośbą o pomoc, bo piec ma pewnie 40 lat, a lokali jest 96. Prowadzili rozmowy w BGK, robili audyty, natomiast nie mogą znaleźć poręczenia. Spółdzielni może poręczyć jedynie samorząd. Żaden samorząd nie poręczy spółdzielni, bo traci wtedy zdolność do jakichkolwiek inwestycji. To jest olbrzymi problem. Ponadto dochodzi do tego tak jakby zbiorowa odpowiedzialność, bo jeżeli w spółdzielni jest kilkadziesiąt mieszkań, kilkadziesiąt rodzin, wystarczy, że 2-3 rodziny zalegają, nie płacą, mają różnego rodzaju problemy, pojawia się niezgoda a spółdzielnia ma duże problemy finansowe. Trzeba jakoś rozwiązać kwestię poręczenia i kwestię znalezienia środków na inwestycje dla tych jednostek, zwłaszcza że część samorządów – i tu przechodzę już do drugiego tematu – podjęła uchwałę antysmogową.

Wiadomo, bardzo szczytna idea, ale jak się zarabia kilkanaście tysięcy i mieszka się w mieście. Na wsiach jest to dużo większy problem. Ciężko wymagać od mieszkańca, który często żyje sam lub z żoną we dwójkę, żeby na emeryturze wymieniał źródło ciepła, ocieplał dom i wymieniał okna, jak nie wiadomo, czy ma komu przekazać czy sprzedać ten dom. Warto byłoby pomyśleć o takich ludziach.

Ja w swoim okręgu słyszałem jeszcze takie głosy: dlaczego mam inwestować w gaz, bo akurat jest robiona gazyfikacja, skoro mam 3 ha lasu? Wiemy – zmiany klimatyczne, lasy, zwłaszcza sosnowe, wysychają. Co robić z suchym drzewem? Dlaczego ludziom nie pozwolimy palić tym drewnem i jakoś je spożytkowywać? Czy nie lepiej, żeby nie marnowało się w lesie od tego, żeby ktoś sobie opalił niewielki dom, jedno czy dwa pomieszczenia? Dużo jest jeszcze takich domów.

Chciałbym zwrócić uwagę na te dwa aspekty, bo o ile tendencję odchodzenia od węgla możemy jakoś zaakceptować, chociaż w dzisiejszej sytuacji politycznej jest to do zweryfikowania, o tyle palenie drewnem zawsze było i w mojej ocenie zawsze powinno zostać. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Urszula Pasławska (KP):

Bardzo dziękuję. Czy są jeszcze pytania? Bardzo proszę pan poseł Stanisław Żuk.

Poseł Stanisław Żuk (Kukiz15):

Pani przewodnicząca, panie ministrze, na jednym z naszych posiedzeń była przedstawiona prezentacja przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Jednym z tematów był program „Czyste powietrze". Podczas tej prezentacji padło też może nie zobowiązanie, ale deklaracja, że państwo jako resort czy Narodowy Fundusz rozważycie możliwość finansowania przedsięwzięć w budynkach wielorodzinnych. Do tej pory to praktycznie rozmawialiśmy tylko i wyłącznie o budynkach jednorodzinnych i zmianie źródła ciepła. Natomiast budynki wielorodzinne nie zostały ujęte w żaden sposób. Padła taka deklaracja, że państwo jako resort tym się zajmiecie i przedstawicie określone propozycje. Wtedy też większość członków Komisji z dużym zadowoleniem przyjęła informację, że wymiana źródeł ciepła w budynkach na inne źródła np. węglowe, paliwa stałe, absolutnie od początku roku zostaje zakończona. Ja podniosłem wtedy ten temat. Uważam, że należy to może jeszcze na jakiś okres zweryfikować. Dlaczego? Bo są przecież miejscowości… nie mówimy o dużych aglomeracjach, gdzie jest zasilanie sieciowe w ciepło, gdzie ludzie są w miarę zamożni. Ja pochodzę z Dolnego Śląska. Tam jest ogromna ilość substancji poniemieckich, które stanowią mieszkania komunalne i ani gmina, ani właściciel nie są w stanie podjąć się wyzwania, żeby wymienić źródło ciepła, np. pompę ciepła. Nie ma szans, bo instalacja elektryczna nie jest do tego przygotowana, nie wytrzymuje obciążenia. Gazu w miejscowości w ogóle nie ma, a my mówimy, że nie zamienimy im na przykład na piec klasy V. Mam sąsiada, który eksploatuje taką jednostkę i oprócz może tego CO_2, czyli efektu ciepła, jeśli chodzi o pyły i inne, to praktycznie jest redukcja o 90% w tego typu źródle spalania.

Dla mnie takie podejście, że zero zamiany węglowego na węglowe bardzo wysokiej klasy ekologicznej powoduje, że te kopciuchy w tych komunalnych mieszkaniach, w tej biednej części społeczeństwa zostaną do końca ich żywota. Nikt po prostu tego nie wymieni. Po pierwsze, technicznie jest to niemożliwe, a po drugie, ludzi na to nie stać. Myślę, że warto jeszcze zweryfikować to podejście do zamiany węglowego na węglowy

o wysokiej efektywności ekologicznej, żeby jednak temu właścicielowi dać szansę dofinansowania. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Urszula Pasławska (KP):

Bardzo dziękuję. Nie widzę pytań. Bardzo proszę, pani poseł Gabriela Lenartowicz.

Poseł Gabriela Lenartowicz (KO):

Dziękuję bardzo. Panie ministrze, chciałam zapytać o kwestię, która obiegła także media i wzbudziła duże zainteresowanie w ostatnim czasie. Nie jest tajemnicą, że najtańsze ciepło jest to, które nie musi być tworzone, bo jest zaoszczędzone. Mówię to w takim kontekście, że my wszyscy wiemy – zresztą te analizy są i przez Narodowy Fundusz i przez ministerstwo robione – że mamy ponad 70% budynków o niskim standardzie energetycznym, które wymagają głębokiej termomodernizacji. A dlaczego mówię o tej informacji? Bo w ramach takich horyzontalnych strategii Unii Europejskiej mamy tak zwaną – tak to jest nazywane – falę renowacji, czyli środki z programu z aktualnej perspektywy finansowej. Wymagane jest tylko opracowanie krajowej strategii. Podobno, tak się wylicza, że koperta polska to będzie gdzieś ok. 8 mld euro. To są bardzo duże pieniądze.

W związku z tym chcę zapytać, też dla uspokojenia opinii publicznej, która tą informacją była bardzo zbulwersowana, że my tej strategii nie przygotowaliśmy. Termin był przesuwany parę razy przez Komisję Europejską do października ubiegłego roku. Chcę zapytać, jaki mamy obecny stan przygotowań do tej strategii? Bo to są pieniądze, których rzeczywiście Polska potrzebuje. My naprawdę musimy to zrobić niezależnie od wszystkich innych kwestii. Potrzebujemy na to dodatkowych pieniędzy. Dotyczy to między innymi, a może zwłaszcza, budownictwa wielomieszkaniowego, o którym tu już była mowa. Jak ta kwestia wygląda? Zwłaszcza, że środki na termomodernizację głęboką, także wielomieszkaniówki, były planowane w Krajowym Programie Odbudowy, a też jeszcze nie wiemy, jaki będzie jego los.

Jest to nam niezbędnie potrzebne, bo środki krajowe potrzebujemy przede wszystkim na osłony dla ubogich energetycznie, ale też na sfinansowanie – zwłaszcza tym osobom – ze środków dotacyjnych w dużym stopniu tych zabiegów. To jest polityka, która jest stosowana w innych krajach. W przypadku np. Francji wszystkie środki z ETS są przeznaczane na krajowe programy termomodernizacji, termorenowacji dla najuboższych.

Myślę, że my mamy jeszcze wiele innych potrzeb, więc niesięgnięcie po te pieniądze na modernizację byłoby takim „grzechem zaniechania" i to dość bulwersuje. Proszę o informację, na jakim etapie w tej chwili jest kwestia tej strategii i uruchomienia tych środków i na jakich zasadach. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Urszula Pasławska (KP):

Dziękuję bardzo. Pani przewodnicząca Anna Paluch.

Poseł Anna Paluch (PiS):

Dziękuję bardzo. Szanowni państwo, panie ministrze. Myślę, że tutaj trzeba bardzo poważnie zachęcać gminy do pełnienia aktywnej roli. Ludzie o wyższych dochodach, czy nieco bardziej nastawieni na innowacje, sprawniejsi czy to budując nowe budynki, czy termomodernizując stare, już sobie z problemem dają radę. Natomiast tutaj często nie tylko występuje kwestia braku środków finansowych, ale też kwestia pewnej nieporadności. Wydaje mi się, że tutaj trzeba zachęcać gminy do pełnienia takiej roli przewodnika dla swoich mieszkańców w mniejszych miejscowościach, żeby gmina opracowała program czy przeprowadziła postępowanie wyłaniające standardowych wykonawców, którzy w ramach programu organizowanego przez gminę dla mieszkańców będą w stanie wykonać tę termomodernizację. W programie „Czyste powietrze" jest ten warunek sine qua non, że jeżeli się nie wymieni źródła ciepła na to najwyższe standardu eco-design, to nie da się robić samej termomodernizacji.

W nawiązaniu do wystąpienia posła Górskiego, w Małopolsce mamy do czynienia z taką sytuacją, że sejmik podjął uchwałę o zakazie źródeł węglowych. My rozmawiamy z sejmikiem, żeby nie wychodził przed szereg, bo o ile w Krakowie to jest jak najbardziej konieczne, o tyle w miejscach o rozproszonym osadnictwie wcale nie ma powodu, żeby zakazywać np. spalania drewna. Ja mieszkam w terenie kurortowym, w mieście Szczaw-

nica, które było kurortem od stu kilkudziesięciu lat. Przed II wojną światową był tam obowiązek palenia drewnem, a nie węglem. Był zakaz węgla a nakaz palenia drewnem w takich terenach górskich, gdzie tego drewna występuje wiele i gdzie ono jest dostępne, gdzie każdy gospodarz ma swój kawałek lasu, który normalnie użytkuje. Dwadzieścia lat temu byłam w Austrii w Alpach czy na przedpolu Alp i tam każdy gospodarz miał swój las, robił sobie własną maszynerią zręb w lesie, przywoził do domu i miał kocioł na biomasę, na zrębki drewniane. Zatem, trzeba upowszechniać takie rozwiązania, dostosowywać do lokalnych warunków, a nie operować w nadmiernej dozie zakazami.

Zastanowiłabym się nad rozważeniem takiego rozwiązania, żeby nawet w „Czystym powietrzu" dla tych rejonów, gdzie są dostępne źródła lokalnej biomasy, tak zmodyfikować program, żeby można było termomodernizować budynek przy użyciu środków programu, ale żeby nie było tego drastycznego zakazu, że bez kotła nowej generacji, nie dostaje się na to pieniędzy. Ten przepis może jest uzasadniony w większych miejscowościach, w większych miastach, ale w mniejszych miejscowościach sytuacja wygląda już inaczej.

Reasumując, wydaje mi się, że trzeba dostosować wymogi programu do lokalnych warunków, żeby była taka możliwość modyfikacji. Trzeba zachęcić samorządy do większej aktywności i wzięcia na siebie ciężaru organizacyjnego, bo ludzie mniej operatywni w stosowaniu nowych rozwiązań wynikających z programu, mają problemy natury organizacyjnej i finansowej. Jeżeli da się zrobić, tak jak miasto Kraków zrobiło, że przeprowadziło postępowania, ma jakiś tam zasób wykonawców i oferuje mieszkańcom w cenie programu lokalnego wykonanie tej termomodernizacji, to może by upowszechnić takie rozwiązania? Bo termomodernizacja ma wielkie znaczenie. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Urszula Pasławska (KP):

Dziękuję bardzo. Proszę, panie ministrze.

Podsekretarz stanu w MKiŚ Piotr Dziadzio:

Dziękuję bardzo za te bardzo konstruktywne informacje i przekaz z państwa strony. Ja z większością tych uwag, które zostały tutaj skierowane do Ministerstwa Klimatu i Środowiska, praktycznie się zgadzam. Zacznę od ostatniego wystąpienia pani poseł Paluch w zakresie aktywacji gmin. Otóż, my też dążymy do tego, ażeby gminy były aktywniejsze w zakresie współpracy i realizacji różnego rodzaju projektów. Tego typu działania zostały ujęte, tak jak już powiedziałem, w banku dobrych praktyk. Te informacje zostały rozesłane gminom. Gminy mają możliwość odpowiednio modyfikować te dobre praktyki, ażeby zdecydowanie ułatwiać i poprawiać warunki swoim mieszkańcom. To jest bardzo istotny element z naszej strony, ale tak naprawdę to jest po stronie samorządów. Powinniśmy wymagać pewnych działań, pewnej kreatywności w tym zakresie.

Jeśli chodzi o wykorzystanie drewna, to jak najbardziej oczywiście, szczególnie w tych bardzo mocno zalesionych obszarach, gdzie mnóstwo jest rozproszonych jeszcze gospodarstw, które posiadają własne lasy. To jak najbardziej powinno być rekomendowane do wykorzystywania. Ja też pochodzę z południa i wiem, że istnieje szacunek do lasów w tych gospodarstwach, nawet małych. Tam następuje też właściwa nierabunkowa gospodarka, bo właściciele bardzo dobrze dbają, znają swoje lasy, chronią te lasy i wykorzystują je efektywnie. To jest kwestia tylko i wyłącznie komunikacji społecznej i pokazywania, że te dobre praktyki, które są również prowadzone w lasach, powinny przejść i znaleźć szeroką aprobatę społeczną. Zgadzam się z tym. Cała Skandynawia również korzysta z opału pochodzącego z tych ścinków drewna, jak i z odpadów drewna. Zatem, jak najbardziej powinniśmy dążyć do tego, aby efektywnie wykorzystać to biopaliwo, mówiąc tak otwarcie.

Jeśli chodzi o zakaz wykorzystania starych źródeł węglowych, to jest to dla nas pewien problem. Ja rozumiem też z czego on wynika, np. bardzo często starsza rodzina, emeryci nie są w stanie wymienić starego kotła węglowego na nowy, wyższej klasy kocioł. To doskonale rozumiemy, ale nie możemy się cofać. Zróbmy sobie taką analizę, bo generalnie wszyscy potrzebujemy dobrego powietrza, dobrych warunków do życia. Myślę, że w sposób naturalny odejdziemy i to będzie postępowało, że piece będą wymieniane, bo pokolenia się zmieniają. Te domy są zamieszkiwane przez nowe pokolenia i one już dokonują czy to termomodernizacji, czy też dokonują zmian źródeł ogrzewania.

To jest naturalny proces, który się toczy. Jestem przekonany, że w świadomości społecznej, o której my w ministerstwie klimatu bardzo dużo mówimy, ważne jest korzystanie z odnawialnych źródeł energii. Ważne są również wszystkie projekty, które realizujemy w tej chwili, pomagające wprowadzać efektywność energetyczną czyli tę termomodernizację, ważne jest dofinansowanie do zmiany pieców, do źródeł. Finansujemy pompy ciepła, fotowoltaikę.

Nawet dzisiaj mieliśmy kilkugodzinną dyskusję w ministerstwie klimatu na temat, w jaki sposób wprowadzić kompleksowe rozwiązania właśnie dla tych domów jednorodzinnych. One potrzebują wsparcia. My to wiemy. Natomiast potrzebujemy również źródeł dofinansowania tych wszystkich projektów. Oczekiwania społeczne są bardzo duże. Ale tutaj chciałem podać również dzisiejszy projekt, który już jest realizowany od 25 stycznia – „Czyste powietrze", w którym dofinansowanie jest na poziomie 90% kosztów kwalifikowanych. Obywatele, którzy korzystają z tego projektu, a nie stać ich nawet na te 10%, mogą to odpracować dla lokalnej społeczności. Tu wychodzimy naprzeciw różnym rozwiązaniom i nie ukrywam, że szukamy takich rozwiązań, wsłuchujemy się bardzo mocno w oczekiwania społeczne. Chcemy się dopasowywać i będziemy je realizować.

Jeżeli chodzi o pytanie pani poseł Lenartowicz w zakresie strategii, to ja nie mam wiedzy, przyznaję się, na ten temat. Domyślam się, że ta wiedza jest w Ministerstwie Rozwoju i Technologii. To jest pytanie do nich. U nas w tej chwili takiego zagadnienia nie ma. Bardzo przepraszam, ale nie mogę odpowiedzieć na to pytanie.

Jeśli chodzi o takie obszary, jak inwestycje wielorodzinne, miejsca czy też budynki, to mamy taki pilotaż. Z tego, co wiem dzisiaj są dwa pilotaże na Dolnym Śląsku. One są w końcowej fazie i wyciągniemy z nich wnioski, żebyśmy wiedzieli, jak efektywnie można byłoby wspomóc finansowo te wielorodzinne, duże budynki wielorodzinne czy też spółdzielnie. W tej chwili takie pilotaże są na ukończeniu.

Myślę, że to są chyba wszystkie obszary, które tutaj zostały przez państwa przytoczone. Myślę, że odpowiedziałem też na te pytania, które państwo zadaliście. Jeśli coś pominąłem, to bardzo proszę o wskazanie.

Przewodnicząca poseł Urszula Pasławska (KP):

Bardzo dziękuję. Ja tylko nadmienię Komisji, że ten punkt miał być rozpatrywany z punktem „Rozpatrzenie informacji ministra na temat wykorzystania biomasy leśnej w celach grzewczych". Do tej pory nie otrzymaliśmy materiału. Ale do tego tematu, podnoszonego również przez panie i panów posłów, z całą pewnością w najbliższym czasie wrócimy. Bardzo proszę, pan poseł Stanisław Żuk.

Poseł Stanisław Żuk (Kukiz15):

Panie ministrze, ta informacja, że jakiś pilotaż został uruchomiony dla budynków wielorodzinnych, to jest pozytywna informacja. Liczę na to, że państwo znajdziecie jakieś rozwiązania. Natomiast nie ukrywam i dalej nie uważam, że pana pogląd na temat, że zakazaliśmy wymiany węglowy na węglowy klasy ekologicznej, jest dobrym pomysłem. Poza tym zabrzmiało to bardzo nieelegancko. Chociażby z tytułu tej zmiany pokoleniowej, czyli poczekajmy, że ci biedni, starsi kiedyś umrą, przyjdą nowi to będzie ich stać na wymianę. Ja mówię panu tak, że w wielu z tych substancji poniemieckich, komunalnych nikt nie jest w stanie wymienić źródeł na inne źródła niż węglowe, ponieważ nie ma dobrych warunków technicznych. Nie ma zasilania w gaz, nie ma zasilania porządnego w energię, więc nie ma innego źródła i oni zostaną na tych kopciuchach. Oczywiście kiedyś wymieni je nowe pokolenie, może miasta, gminy będzie stać na inne nośniki. Może doprowadzą gaz do miejscowości, może wymienią sieci elektryczne, zasilające te budynki. Ale póki co, naprawdę nie „odbębniałbym" takiego sukcesu, że fajnie, że zakazaliśmy wymiany węglowego na węglowy. Jestem świadkiem, mam sąsiada, który eksploatuje kocioł klasy V i to jest zupełnie inny poziom emisji pyłów, praktycznie redukcja ponad 90%. W mojej ocenie trzeba się zastanowić. Czekanie też jest wyjściem. Kiedyś może coś się zmieni, ale to chyba nie tędy droga. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Urszula Pasławska (KP):

Dobrze. Jeszcze pan poseł Górski, bardzo proszę.

Poseł Maciej Górski (PiS):

Panie ministrze, ja bym może w tym miejscu zaapelował. Cieszę się, że jest ten pilotaż, natomiast jest kwestia finansowania inwestycji w budynkach wielorodzinnych. Ja tutaj sygnalizowałem różne problemy i może warto byłoby pomyśleć np. o ryczałcie. Jeżeli priorytetem dla ministerstwa jest, a powinno być, osiągnięcie tego efektu klimatycznego, to trzeba okazać też zaufanie swoim partnerom i może dla spółdzielni czy np. dla samorządów, w przypadku remontów komunalnych płacić im z góry? Ewentualnie jak nie wykonają – windykować, niech przedłożą jakiś kosztorys. Wiem, że Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa część rzeczy płaci z góry rolnikom, a część płaci po wykonaniu umowy. Więc może to jest ścieżka dobra dla tych jednostek? Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Urszula Pasławska (KP):

Albo w grę wchodziłoby też zaliczkowanie? Panie ministrze, zostawiamy pana z tymi dylematami, naszymi postulatami posłów i liczymy również na zmiany, o których dzisiaj mówiliśmy, co do biomasy. Na pewno spotkamy się na jednym z przyszłych posiedzeń, które będzie poświęcone właśnie temu. Jeżeli nie ma innych pytań, uwag, to zamykam w tej chwili posiedzenie Komisji. Dziękuję bardzo. Przepraszam, nie zauważyłam, że pan minister chciał odpowiedzieć. Pan minister nie zgłaszał się.

Podsekretarz stanu w MKiŚ Piotr Dziadzio:

Tak, chciałem dosłownie w kilku zdaniach. Po pierwsze, chciałem się odnieść do wypowiedzi pana posła Żuka. Oczywiście, źle to zabrzmiało i przepraszam. Natomiast my mamy świadomość, że te nieocieplone budynki, te które mają stare źródła zasilania na węgiel, są dalej problemem. Niemniej musimy też zdawać sobie sprawę z tego, że mamy ich bardzo dużo i tego nie rozwiążemy z dnia na dzień, bo to jest bardzo złożony problem. Oczywiście indywidualnie jest wparcie i będziemy indywidualnie patrzeć na ten problem. Jeszcze go wewnętrznie przedyskutujemy, czy być może nie powinniśmy zrobić kroku do tyłu, ale nie obiecuję. Po prostu musimy to przemyśleć. Wrócę do tego tematu.

Natomiast, jeżeli chodzi o finansowanie w budynkach wielolokalowych, to po pilotażu, kiedy wnioski z tego pilotażu zostaną wyciągnięte, oczywiście wrócimy do państwa z konkretnymi informacjami, z konkretnymi rozwiązaniami. Musimy wyciągnąć wnioski w tym temacie i przeprowadzić analizę tego pilotażu. To tyle z mojej strony. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Anna Paluch (PiS):

Dziękuję bardzo, panie ministrze. Dziękuję państwu za pytania, panu ministrowi za udział w Komisji. Zamykam posiedzenie. Dziękuję bardzo.